

7/1843
GK-64

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E.80/558/2437
Konu : Yazılı soru önergesi

05/10/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 09/02/2016 tarihli ve 43452547-120.00-17947 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/1843 Esas Nolu soru önergesine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E.80/557/2436

Konu : Yazılı soru önergesi

05 / 10 / 2016

Sayın Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Adana Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/1843 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular hakkında, başta 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun olmak üzere, ilgili tüzük, yönetmelik ve genelge hükümlerine göre işlem yapılmakta olup, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mevzuat hükümleri, tüm ceza infaz kurumlarında, hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefî inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanmaktadır.

II- Avrupa Birliğine katılım sürecinde, Ülkemizde "işkenceye karşı sıfır tolerans" politikası hayata geçirilerek mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmış, bu yöndeki tüm denetim ve yargı mekanizmaları oluşturulmuştur.

Hükümlü ve tutukluların kurum idaresinin disiplin cezaları ve diğer kurum uygulamalarına karşı, 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanununun, "İnfaz hâkimliğine şikâyet ve usulü" kenar başlıklı 5. maddesi gereğince infaz hâkimliği nezdinde şikâyet hakkı; infaz hâkimliği kararına karşı da, aynı Kanunun, "İnfaz hâkimliğince şikâyet üzerine verilen kararlar" kenar başlıklı 6. maddesi gereğince ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz hakkı bulunmaktadır. Bu şekilde, hem hızlı bir denetim sağlanmakta hem de kararlar yargı denetimine tâbi kılınmaktadır.

Ayrıca, ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutukluların kurum uygulamalarına karşı şikâyet hakları bulunmaktadır. Hükümlü ve tutukluların hak ihlalleriyle ilgili tüm başvuruları hakkında, adli yönden Cumhuriyet başsavcılıklarınca, idarî yönden ise yetkililerce kanunî gereği yapılmaktadır.

III- Ceza infaz kurumlarında, sağlık koşullarının düzenlenmesi ile hükümlü ve tutukluların muayeneleri kurum hekimi tarafından yapılmaktadır. Hasta hükümlü ve tutuklunun hangi uzmanlık alanında tetkik ve tedavi görmesi gerektiğine muayene eden kurum doktoru, kurum doktoru bulunmadığı hâllerde ise, semt polikliniği veya hastanede görevli doktor tarafından karar verilmektedir. Hükümlü ve tutuklular, Devlet veya üniversite hastanelerine sevk edilerek, ilgili uzman hekim tarafından muayene edilmekte, tetkik ve tedavileri yapılmakta, gerekli olan hâllerde yatırılmakta veya ileri sağlık merkezlerine sevk edilmektedir. Ayrıca, acil tedavi gerektirecek düzeyde rahatsızlığı bulunan hükümlü ve tutuklular, vakit geçirilmeksizin hastaneye sevk edilmekte veya 112 acil servis hizmetinden faydalandırılmaktadır.

Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutukluların sağlığıyla ilgili tüm iş ve işlemler, ilgili mevzuata uygun bir şekilde kayıt altına alınmakta ve takip edilmekte olup, her türlü muayene ve tedavileri, Devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

IV- 5275 sayılı Kanunun, "Hükümlünün beslenmesi" kenar başlıklı 72. maddesinin birinci fıkrasında yer alan, hükümlülere Adalet ve Sağlık bakanlıklarınca birlikte belirlenecek kalori esasına göre, sağlıklı ve güçlü kalması için nitelik ve nicelik olarak besleyici, sağlık koşullarına uygun, makul çeşitlilikte, yaş, sağlık, çalıştığı işin özelliği, dinî ve kültürel gerekleri göz önünde tutularak besin verileceği ve içme suyu sağlanacağı hükmü gereğince işlem yapılmaktadır.

V- Arama, 5275 sayılı Kanunun "Arama" kenar başlıklı 36. ve Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğü, "Arama, güvenlik tatbikatı ve sayım" kenar başlıklı 46. maddesinde düzenlenmiştir.

Arama hükümlerini düzenleyen ceza infaz mevzuatımız, Ülkemizin taraf olduğu sözleşmeler ve uluslararası düzenlemeler dikkate alınmak suretiyle hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Üye Devletlere Avrupa Cezaevi Kuralları Hakkında REC (2006) 2 sayılı Tavsiye Kararının "Arama ve Kontroller" başlığını taşıyan 54. maddesinde, görevlilerin arama yaparken uyacakları detaylı prosedürlerin olması, arama yapılacak hallerin ve şekillerinin ulusal mevzuatta düzenlenmesi, aranan kişilerin küçük düşürülmemesi, aramanın hemcins olan görevliler tarafından yapılması gibi hususlara yer verilmiştir. Tüzüğün 46. maddesinde yer alan düzenleme de söz konusu Tavsiye Kararındaki hükümler ile paralellik arz etmektedir.

Aramanın amacı, kurumda bulundurulması yasak olan eşyanın ve kanunla yasaklanan uyuşturucu maddelerin yanı sıra telefon ve sim kartı gibi haberleşme araçlarının ceza infaz kurumuna girişinin önlenmesi ayrıca bıçak ve jilet gibi kesici ve bereleyici aletlerin kuruma girişinin önüne geçilmesidir. Ayrıca, terör örgütlerinin eğitim dokümanları ve dışarıyla olan bağlantılarını sağlamak için her türlü haberleşme evrak ve belgelerinin kuruma girişinin engellenmesi hedeflenmektedir.

VI- A) Bakanlığımızın gözetimi altında bulunan çocuklar, ulusal ve uluslararası mevzuatta belirtildiği üzere, özel önem ve öncelik taşıyan hassas gruplar olarak tanımlanmakta ve kurumda yürütülen tüm iş ve eylemlerin "Çocuğun Yüksek Yararı" ilkesine uygun olarak yürütülmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu doğrultuda, ceza infaz kurumlarında bulunan çocuklara yönelik geliştirilen ve sürdürülen tüm eğitim ve iyileştirme çalışmalarıyla, çocukların kurumda bulundukları süre içinde suça sürüklenmelerine neden olan etkenlerin ortaya çıkarılması, elde edilen bilgiler doğrultusunda uygun müdahalelerin yapılması ve etkili yöntemlerin uygulanması temel alınarak çocuğun, sosyalleşme sürecini kolaylaştırma ve yeniden toplumla bütünleşmesini sağlama hedeflenmektedir.

Psiko-sosyal yardım servisi uzmanlarınca çocukların bireysel özellikleri de dikkate alınarak, onlarla bireysel görüşme ya da grup çalışması yoluyla onlara içinde bulundukları koşullara yönelik farkındalıklarını artırma ve durumlarına yönelik alternatif çözümler geliştirme yönünde destek verilmektedir. Bu esnada ailesi ya da başka sosyal destek sistemleri harekete geçirilerek çocuğa gerekli müdahalelerde bulunmaktadır. Salıverilme sonrası koruma ve yardım çalışmaları ile çocukların eğitimlerini sürdürmelerine ve iş bulmalarına yardımcı olunmaktadır. Böylece toplumda uyumlu bireyler olarak yer almalarına katkı sağlanmaktadır.

B) "Çocuğun Yüksek Yararı" doğrultusunda yapılan yasal ve yapısal düzenlemeler ve 5275 sayılı Kanunun 11. maddesinde yer alan düzenlemeler gereğince, tutuklu çocuklar

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

kendilerine ait kapalı ceza infaz kurumlarında, çocuk sayısının az olduğu ve çocuk kapalı ceza infaz kurumunun olmadığı illerde ise yetişkin ceza infaz kurumlarının çocuklar için ayrılmış bölümlerinde kalmaktadırlar. Hükümlü çocuklar ise, çocuk eğitimevlerinde kalmaktadır.

Müstakil çocuk kapalı ceza infaz kurumlarında her koğuştta tek kişilik 9 oda bulunmaktadır. Koğuşlarda ayrıca 9 kişinin birlikte zaman geçirdiği ortak yaşam alanı bulunmaktadır. Tutuklu ve hükümlü çocukların barındırıldığı odalarda her birinin kendilerine ait çalışma masası, yatağı ve dolabı bulunmaktadır.

Çocuk eğitimevleri; çocukların eğitilmeleri, meslek edinmeleri ve yeniden topluma bütünleştirilmeleri amaçlarının yerine getirildiği kurumlardır. Bu kurumlarda firara karşı engel bulunmaz. Kurum güvenliği iç güvenlik görevlilerinin gözetim ve sorumluluğunda sağlanır.

C) Bakanlığımız tarafından kurumlarımızda bulunan çocukların topluma kazandırılmasına yönelik çalışmalar çok yönlü olarak yürütölmektedir. Bunların başında uluslararası standartlar ölçüsünde kurumların fiziki şartlarının iyileştirilmesi, çocuklarla çalışan nitelikli personelin istihdamı ve bu personele yönelik hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimler ile çocuklara yönelik eğitim ve iyileştirme faaliyetleri gelmektedir.

Ceza infaz kurumlarımızda çocuklara yönelik olarak yürütölen eğitim çalışmaları kapsamında, eğitim servislerinde görevli öğretmenler tarafından hiç eğitim görmemiş ya da eğitimlerini yarıda bırakmış çocuklar eğitim-öğretimlerine devam edebilmeleri amacıyla değerlendirilmeye alınmakta, çocuğun eğitim-öğretim almasına yönelik her türlü işlemler bu servis tarafından yürütölmektedir. Bunun yanında, iyileştirme çalışmaları kapsamında çocuğa, ailesine ve çocukla çalışan personele yönelik olarak bireysel ve grup çalışmaları yürütölmektedir. Bu kapsamda psiko-sosyal servisinde görevli psikolog ve sosyal hizmet uzmanları aracılığıyla bireysel ya da grup çalışmaları yoluyla çocukların daha sağlıklı ve uyumlu bireyler olmaları yönünde onları destekleyecek çalışmalar yürötmektedirler. Kurumlarımızda, eğitim ve iyileştirme faaliyetleriyle eşgüdömlü olarak çocuğun topluma kazandırılmasına yönelik sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği halinde yürütölmektedir.

VII- Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünden temin edilen bilgilerden;

Sincan Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan hükümlü ve tutuklular ile görev yapan tüm personelin yemeklerinin Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumundan temin edildiği, yemeklerin hazırlandığı mutfak biriminde gıda mühendisi, gıda teknikeri, diyetisyen ve aşçıların görev yaptığı, yemeklerin hazırlanması ve dağıtımında gerekli tüm hijyenik önlemlerin alındığı, soru önergesinde yer alan iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAĞ
Bakan